voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 21 november 22

Openbaar

Onderwerp	Kindregeling gemeente Zwolle 2023
Versienummer	1.1
Portefeuillehouder	M.W.J. van Willigen
Informant	Eva Molendijk
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon	(038) 498 2824
Email	E.Molendijk@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel	4.2.1 We zorgen dat zoveel mogelijk kinderen uit huishoudens met een laag inkomen participeren
Begroting wijzigen	Nee
Dekking ten laste van	bestaande budget kindregelingen op doel 4.2.1.

Bijlagen

1. Verordening Kindregeling gemeente Zwolle 2023
2. Advies Kindregeling van de Participatieraad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

De verordening vast te stellen en daarmee:

1 Vanaf 1 januari 2023 de inkomensgrens voor de Kindregeling te verhogen van 110% naar 130% van het sociaal minimum voor kinderen op het primair onderwijs.
2 De vergoedingen genoemd in artikel 5 in de verordening Kindregeling ten behoeve van kinderen en jongeren samen te voegen tot 1 budget.
3 De helft van de vergoeding zonder facturen uit te betalen en het overige deel van de vergoeding op basis van declaratie beschikbaar te stellen.
4 De verordening Kindregeling Gemeente Zwolle 2023 conform bijlage 1 vast te stellen en inwerkingtreden te laten per 1 januari 2023.
5 De verordening Kindregeling Gemeente Zwolle 2021 per 1 januari 2023 in te trekken.

Datum 21 november 22

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In Zwolle willen we een inclusieve samenleving zijn, waarin iedereen mee kan doen en iedereen gelijke kansen heeft op een zelfredzaam leven. Het vergroten van participatiemogelijkheden van kinderen is één van de doelen van het armoedebeleid van de gemeente Zwolle. Het Zwolse armoedebeleid is gericht op het voorkomen van doorwerking van armoedesituaties in het opgroeien, opvoeding en de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Voor dit doel stelt de gemeente geld beschikbaar als geldgebrek een belemmering is in de ontwikkeling van kinderen. Ouders kunnen dan een beroep doen op de Kindregeling. Met deze regeling kunnen ouders een bijdrage krijgen voor schoolkosten en kosten van kunst en cultuur Kindregeling | Gemeente Zwolle .

Sinds 1 januari 2021 bestaat de Kindregeling in de huidige vorm. De Participatieraad heeft bij de start van de Kindregeling geadviseerd om na een jaar de Kindregeling te evalueren. Dit advies is overgenomen. Begin 2022 heeft een evaluatie plaatsgevonden. Een afstudeerstagiaire van social work (Windesheim) heeft een afstudeeronderzoek gedaan bij onze gemeente. Er zijn gesprekken gevoerd met ouders van kinderen (ervaringsdeskundigen) die gebuikt maken van de Kindregeling. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met professionals die betrokken zijn bij de uitvoering van de Kindregeling binnen de gemeente Zwolle, Sociaal Wijkteam en Sociaal Raadslieden. Naar aanleiding van deze evaluatie zijn al een aantal quick wins[1] ingevoerd waarvoor de verordening niet aangepast hoefde te worden. In het huidige coalitieakkoord staat dat we de inkomensgrens voor de Kindregeling willen verhogen van 110% naar 130% van het sociaal minimum. Zo komen er meer kinderen voor in aanmerking en hoeft er binnen gezinnen geen onderscheid gemaakt te worden tussen kinderen op het basis- en voortgezet onderwijs. Hiervoor moet de verordening aangepast worden. We stellen voor om hierbij ook de aanbevelingen uit de evaluatie en de Minima Effecten Rapportage 2022 (MER) mee te nemen.

Beoogd effect
Door het aanpassen van de Kindregeling, zal deze nog beter bijdragen aan het tegengaan van de negatieve effecten van opgroeien in armoede. Ook sluit de Kindregeling beter aan bij de wensen van ouders om hun kinderen te laten participeren in onze samenleving. De Kindregeling draagt hierdoor bij aan het creëren van gelijke kansen voor kinderen die opgroeien in armoede en kinderen die dat niet doen.

Argumenten
1.1 Verhogen van de inkomensgrens naar 130% van het sociaal minimum sluit aan bij het huidige coalitie akkoord.

In het huidige coalitieakkoord staat dat kinderen die in armoede opgroeien, een extra moeilijke start maken. Dat willen we voorkomen. Daarom verhogen we de inkomensgrens voor de Kindregeling van 110% naar 130% van het sociaal minimum. Zo komen er meer kinderen voor in aanmerking en hoeft er

[1] Quick wins die reeds zijn/worden doorgevoerd:
- Versimpeling teksten websites
- Daarmee ook versimpeling aanvraagproces
- Folder (visuele weergave regeling) ligt bij vormgeving
- Gehele budget school kan gebruikt worden voor aanschaf laptop
- Vergoeding groep 8 gelijkgetrokken met VO-vergoeding

binnen gezinnen geen onderscheid meer gemaakt te worden tussen kinderen op het basis- en voortgezet onderwijs.

Verhogen van de inkomensgrens voor de Kindregeling draagt ook bij aan het verminderen van financiële zorgen van inwoners door de stijgende energieprijzen en daaropvolgende inflatie. Een steeds groter deel van het besteedbaar inkomen wordt opgeslokt door de energierekening.

1.2 Verhogen inkomensgrens naar 130% van het sociaal minimum sluit aan bij bevindingen uit de Minima Effecten Rapportage (MER) 2022[2].

Door het verhogen van inkomensgrens tot 130% komen er meer kinderen voor de Kindregeling in aanmerking en kunnen zij deelnemen als ieder ander kind. Dit heeft een positief effect op de genoemde armoedeval in de MER van een paar met jonge kinderen bij een inkomen van 120% van het sociaal minimum.

1.3 De Participatieraad complimenteren ons met het voornemen om de inkomensgrens voor deze regeling te verhogen voor de doelgroep tot 130% van het sociaal minimum.

Op 14 november 2022 heeft de Participatieraad een advies uitgebracht over Kindregeling gemeenste Zwolle 2023. Daarin geven zij aan dat zij blij te zijn met de verhoging van de inkomensgrens.

2.1 Samenvoegen van de vergoedingen School en Kunst/cultuur sluit aan bij bevindingen uit de MER 2022.

Een aanbeveling uit de MER 2022 is om te overwegen om een ongedeeld budget bij de Kindregeling te hanteren. Behalve dat een ongedeeld budget de bestedingsvrijheid vergroot, kan dit ook het niet-gebruik tegengaan. Een teveel aan verschillende losse budgetten kan het voor inwoners onoverzichtelijk maken, met als ongewenst effect dat een groep huishoudens onterecht geen gebruik maakt van de mogelijkheden die er zijn. Daarnaast geeft een grotere deel vrij te besteden budget, voor de betreffende huishoudens ook meer het gevoel van vertrouwen uit te gaan. Dit kan een verkleinend effect hebben op het niet-gebruik van andere regelingen.

2.2 *Samenvoegen van de vergoedingen School en Kunst/cultuur sluit aan bij signalen uit de evaluatie.*

De ouder/verzorger krijgt meer verantwoordelijkheid (en vrijheid) in de besteding van het budget. Waar nu uitgegaan wordt van aparte budgetten voor school en voor kunst/cultuur, kan bij het samenvoegen van de budgetten beter aangesloten worden bij de behoefte van het gezin. Ouders/verzorgers kunnen naar behoefte zelf beslissen in welke mate zij het beschikbare bedrag voor school en/of kunst/cultuur willen inzetten. Hierdoor kunnen zij optimaal gebruikmaken van de regeling en blijft er geen geld liggen dat ouders wel graag hadden willen besteden.

Uit praktijkonderzoek is gebleken dat het voor ouders die gebruikmaken van de Kindregeling niet duidelijk is wat er onder schoolkosten valt en wat er bedoeld wordt met de kosten voor kunst en

[2] Minima-effectrapportage gemeente Zwolle 2022 Visualisatie (via de link te benaderen) https://public.tableau.com/app/profile/nationaal.instituut.voor.budgetvoorlichting/viz/VisualisatieZwolle2022/Dashboard1

cultuur. Op het moment dat ze de aanvraag gedaan hebben, voor zowel schoolkosten als kosten voor kunst en cultuur, blijft het budget voor kunst en cultuur uiteindelijk toch vaak liggen. Ouders gaven aan niet goed te weten wat onder kunst en cultuur valt en vragen dit daardoor minder aan. Ook gaven ouders aan graag meer bestedingsvrijheid te willen binnen de Kindregeling. Door de budgetten samen te voegen sluit de Kindregeling beter aan bij de wensen van ouders. Er ontstaat meer keuzevrijheid voor ouder om kinderen te laten participeren in onze samenleving op een manier die aansluit bij de persoonlijke situatie van de gezinnen.

3.1 Door de helft van de vergoeding beschikbaar te stellen aan de ouders zonder declaratie, wordt de autonomie van ouders verhoogd en declaratiedruk verminderd. Het overige deel van de vergoeding is beschikbaar o.b.v. declaratie.

Ouders hebben in het praktijkonderzoek aangegeven het declareren als lastig te ervaren. Er werd aangegeven dat men bang was dat de aanvraag zou worden afgewezen, vooral omdat eerst de kosten gemaakt moeten worden. Ondersteunende ketenpartners hebben ook aangegeven dat ouders in de praktijk de werkwijze op declaratiebasis niet goed begrijpen.
Door een groter deel van de vergoeding op rekening te storten zonder declaratie vereenvoudigen we de Kindregeling. We gaan uit van vertrouwen en leggen de regie en keuzevrijheid bij de ouder/ verzorger om de vergoeding in te zetten passend bij de behoefte van het gezin.
Door minder op declaratie basis te werken verminderd dat ook de administratielasten waardoor meer tijd is voor het bieden van ondersteuning.

3.2 We richting ons meer op ondersteuning in plaats van controle.

We richten ons meer op ondersteunen van ouders door bij toekenning van de vergoeding de ouders een lijst van bestedingsdoelen te geven, waar het budget aan besteed kan worden. Voor gezinnen in armoede is het soms lastig te overzien welke kosten er zullen komen in een periode van een jaar. De focus ligt soms op de korte termijn. Hierbij ontstaat het risico dat kosten die later in het jaar komen, niet meer van het budget betaald kunnen worden, omdat dat inmiddels op is gegaan aan andere zaken.
Uit navraag bij de uitvoerende medewerkers van de Kindregeling blijkt dat ouders het ook prettig vinden om ondersteuning te krijgen voor besteding van het budget. Sommige ouders vinden het onprettig om een groot bedrag op hun rekening te ontvangen, uit angst dat zij dit later misschien weer moeten terugbetalen.

Met de huidige verdeling hebben we een gulden middenweg gevonden tussen veiligheid en ondersteuning voor onze inwoners en voldoende regie en vertrouwen binnen gezinnen om het geld te besteden op een manier die aansluit bij de situatie in het gezin. De medewerkers van het Kindloket richten zich op ondersteunen van gezinnen. De (nog in te voeren) Stadspas zal het ook makkelijker gaan maken om andere gemeentelijke regelingen aan te vragen.

Risico’s
De Kindregeling is een open einde regeling. Door het samenvoegen van de budgetten tot 1 budget is de verwachting dat de vergoeding meer wordt aangevraagd door de huidige doelgroep. Uit praktijkonderzoek is gebleken dat het budget voor kunst en cultuur niet altijd werd benut. Ouders gaven aan niet goed te weten wat onder kunst en cultuur valt en vragen dit minder aan.

Ook wordt de doelgroep uitgebreid door de verhoging van de inkomensgrens voor kinderen op het primair onderwijs van 110% naar 130% van het sociaal minimum.
De verwachting is dat bovenstaande binnen bestaande armoedebudget wordt opgevangen. Het risico op budgetoverschrijding is derhalve beperkt.

Financiën
De Kindregeling wordt gefinancierd uit het bestaande budget kindregelingen op doel 4.2.1.
Voor kinderen op de basisschool geldt nu dat het inkomen van de ouders/verzorgers niet hoger mag zijn dan 110% van het sociaal minimum. Voor kinderen op het voortgezet onderwijs of jaar 1 of 2 van het mbo, geldt dat het inkomen van de ouders/verzorgers niet hoger mag zijn dan 130% van het sociaal minimum. De verhoging van de inkomensgrens voor kinderen op het primair onderwijs van 110% naar 130% van het sociaal minimum, betekent een uitbreiding van de potentiële doelgroep van circa 350 kinderen (bron cijfers CBS 2020). De verwachting is dat circa 60% van deze doelgroep ook daadwerkelijk een aanvraag zal gaan doen. Dit betekent een stijging van circa € 125.000.

Tevens wordt een stijging in de kosten verwacht doordat de budgetten school en kunst en cultuur zijn samengevoegd tot 1 budget en een groter deel van de vergoeding niet meer o.b.v. declaraties gaat. Hierdoor is de verwachting dat de beschikbare vergoeding in de Kindregeling beter wordt benut. In 2021 zijn er 890 aanvragen voor de Kindregeling gedaan en er zijn 1.262 declaraties op deze regeling geboekt (bron Armoede en Schulden Monitor Zwolle 2022).
De verwachting is dat de hogere vergoeding meer wordt uitgenut. en we circa 400 aanvragen meer gaan toekennen. De inschatting is dat de kosten hierdoor zullen stijgen met circa € 180.000.

Doordat het budget kindregeling nu niet volledig wordt uitgenut is de verwachting dat we de stijging kunnen opvangen binnen het bestaande budget. Eventuele afwijkingen zullen in de eerste of tweede berap 2023 worden gemeld.

Communicatie

Het is belangrijk is dat we inzetten op de vindbaarheid en benutting van de kindregeling en het Kindloket. Om degenen te bereiken voor wie de Kindregeling bedoeld is, wordt gecommuniceerd met de doelgroep en professionals. Zo worden inwoners, van wie we weten dat ze mogelijk recht hebben op een Kindregeling gericht aangeschreven. Aan de Kindregeling wordt publiciteit gegeven (bijvoorbeeld in de Swollenaer), via nieuwsbrieven, de website en er wordt ook gebruik wordt gemaakt van Twitter en Facebook om het bereik te vergroten.

De Kindregeling kan via het Kindloket worden aangevraagd Home - Kindloket Zwolle.

De vastgestelde verordening zal op de gebruikelijke wijze worden bekendgemaakt. Tevens wordt de verordening aan de partners in de stad op het terrein van armoedebestrijding en schulddienstverlening toegezonden.

Datum 21 november 22

Vervolg

Om huishoudens die eerder geen beroep deden op gemeentelijke ondersteuning ook te kunnen bereiken, wordt ingezet op het verbeteren van de vindbaarheid en benutting van inkomensvoorzieningen. Hierbij is oog voor laaggeletterheid en niet-digivaardige inwoners.

We blijven inwoners bevragen of zij de aanvraag goed kunnen doorlopen en of het begrijpelijk is, zodat mogelijke belemmeringen of onduidelijkheden weggenomen kunnen worden en waar mogelijk een hoger percentage van de doelgroep kan worden bereikt.

Er heeft een verkennend vooronderzoek naar een Zwolse stadspas plaatsgevonden. Uw raad wordt hierover via een raadsinformatienota geïnformeerd. De toekomstige Zwolse stadspas heeft als het doel de maatschappelijke participatie te verhogen. Door het verlagen van (financiële) barrières wordt het gemakkelijker gemaakt om deel te nemen aan culturele, onderwijs en sportactiviteiten. De uitgaven voor maatschappelijke participatie worden gekoppeld aan een stadspas. Via deze pas kunnen inwoners met een laag inkomen gebruik maken van de regelingen voor minima. De stadspas zal het ook makkelijker maken om andere gemeentelijke regelingen aan te vragen en hierdoor de administratieve druk tot een minimum te beperken. Aansluiting op de Kindregeing wordt meegenomen.

Openbaarheid

Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer